

Sammanställning av hållbarhetskrav

VA-material 2024

Detta är en sammanställning av de hållbarhetskrav och villkor som är ställda i upphandlingen av VA-material 2024.

Ramavtalet bidrar till mål 12. Hållbar konsumtion och produktion i Agenda 2030, då stort fokus ligger på hållbara leveranskedjor och på att synliggöra produkternas miljö- och klimatpåverkan.

Krav och villkor i upphandlingen bidrar även till att nå nedanstående mål

Sammanfattning

Ramavtalet omfattar hållbara alternativ som ska vara bedömda i ett byggvarubedömningssystem. Leverantörerna ska även under avtalets gång ta fram miljövarudeklarationer för delar av sortimentet.

Följande hållbarhetsaspekter har kravställts i upphandlingen:

- Arbetsrättsliga villkor enligt ILO:s kärnkonventioner
- Klimatpåverkan
- Miljö- och hälsoskadliga ämnen
- Systematiskt miljöarbete

Hållbarhetskrav och villkor

Under nedanstående rubriker finns de villkor och krav som ställts i upphandlingen. Rubrikerna utgörs av de hållbarhetsaspekter som just detta ramavtal omfattar:

Hållbara leveranskedjor

Arbetsrättsliga villkor enligt ILO:s kärnkonventioner

1. Leverantörens åtagande

Leverantören ska under hela kontraktets löptid tillämpa kontraktsvillkoren enligt punkt 1-4. Kontraktet ska fullgöras i enlighet med följande villkor avseende arbetares rättigheter:

ILO:s tio kärnkonventioner om tvångsarbete, barnarbete, diskriminering samt föreningsfrihet och arbetsmiljö (nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138, 155, 182, 187).

Villkoren avseende arbetares rättigheter benämns nedan ”Villkoren”.

I de fall då ILO:s kärnkonventioner strider mot nationell lagstiftning ska leverantören vidta skäliga åtgärder för att efterleva de internationella bestämmelserna.

Åtagandet gäller för arbetare när dessa utför arbete inom ramen för kontraktet.

Leverantören ska i enlighet med punkt 2, säkerställa att Villkoren uppfylls av anlitate underleverantörer som direkt medverkar till att fullgöra kontraktet, oavsett antal mellanled. Leverantören ska också säkerställa att dessa underleverantörer medverkar vid uppföljning enligt punkt 3.

Åtagandet avser arbete som utförs under sådana förhållanden att svensk arbetsrätt inte är tillämplig.

2. Policies och rutiner

För att uppfylla åtagandet enligt punkt 1 ska leverantören vidta åtgärder för att förebygga och hantera eventuella avvikelser från Villkoren enligt punkterna 2.1–2.6 nedan. Åtgärderna ska vara dokumenterade och tillämpas löpande under hela kontraktstiden i den egna verksamheten och hos underleverantörer som direkt medverkar till att fullgöra kontraktet, oavsett antal mellanled. Leverantören ska, senast från och med avtalsstart, ha:

2.1. antagit allmänt tillgänglig policy, beslutad av högsta ledningen, som innefattar ett åtagande att respektera Villkoren,

2.2. antagit rutiner för att vidareförmedla åtagandet att respektera Villkoren i den egna verksamheten och i leveranskedjan,

2.3. utsett ansvarig på ledningsnivå som ansvarar för efterlevnaden av Villkoren,

2.4. antagit rutiner för att regelbundet genomföra riskanalyser, det vill säga identifiera och prioritera aktuella och potentiella risker för avvikelser från Villkoren, innefattande en kartläggning av leveranskedjan med särskild hänsyn till högriskverksamheter,

2.5. antagit rutiner för att regelbundet följa upp efterlevnad av Villkoren, och

2.6. antagit rutiner för att omedelbart vidta åtgärder för att förhindra och begränsa avvikelser från Villkoren, samt för att vidta rättelse vid identifierade avvikelser.

För att visa på att de antagna rutinerna i punkterna 2.2, 2.4, 2.5, 2.6 ovan är implementerade i verksamheten ska leverantören efter uppmaning av Inköpscentralen inkomma med redovisande dokumentation som Inköpscentralen begär, exempelvis riskanalyser för de varor som Inköpscentralen identifierat som hög risk. Åtgärderna ska vidtas i enlighet med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter eller motsvarande.

3. Uppföljning

Inköpscentralen äger rätt att följa upp att leverantören fullföljer sina åtaganden. Uppföljningen kan komma att ske i olika steg; egenrapportering och revision.

3.1 Egenrapportering På begäran av Inköpscentralen ska leverantören, inom åtta veckor från det att begäran mottogs, skriftligen redovisa hur Villkoren efterlevs.

3.2 Revision

Leverantören ska möjliggöra för Inköpscentralen att själv eller genom ombud utföra revisioner hos leverantören och/eller hos dess underleverantörer för att säkerställa att leverantören uppfyller sitt åtagande enligt punkt 1 och att Villkoren efterlevs. Leverantören ska i samband med revision tillhandahålla de uppgifter och den dokumentation som behövs för att kontrollera att Villkoren efterlevs.

4. Hantering av brister

Om leverantören inte medverkar vid uppföljningen eller om det föreligger brister i den dokumentation som ska tillhandahållas enligt punkt 3 ska rättelse ske inom den tid som bestäms av Adda Inköpscentral.

Vid bristande efterlevnad av Villkoren ska leverantören avhjälpa detta enligt en av leverantören framtagen tid- och åtgärdsplan som ska godkännas av Adda Inköpscentral. Tid – och åtgärdsplanen ska tas fram inom den tid som bestäms av Inköpscentralen och ska stå i proportion till bristernas art och tydligt beskriva hur dessa avhjälpas inom angiven tid.

Inköpscentralen har rätt att säga upp kontraktet med omedelbar verkan om leverantören inte vidtar rättelse inom en månad eller inte avhjälpas brister enligt fastställd åtgärdsplan.

Inköpscentralen har också rätt att säga upp kontraktet med omedelbara verkan vid allvarliga brister i Villkorens efterlevnad.

Med kontrakt avses kontrakten inom ramen för ramavtalet.

Klimatpåverkan

Redovisning av klimatpåverkan

Leverantören ska, senast 24 månader efter avtalsstart, redovisa klimatutsläpp per produkt och order eller per produkt och projekt (om UM angett att de föredrar detta) på följesedel och hemsida där beställningen sammanställs. I de fall UM har e-handel ska leverantören vara behjälplig med att införa data gällande klimatpåverkan per produkt i den upphandlande myndighetens e-handelssystem om det är möjligt i aktuellt e-handelssystem.

Kravet gäller för de produkter för vilka det finns en framtagen EPD enligt kravet Krav på Environmental Product Declarations.

Krav på Environmental Product Declarations

Leverantören ska, senast 12 månader efter avtalsstart och på begäran av inköpscentralen eller någon som företräder inköpscentralen, för minst 25% av produkterna i den öppna varukorgen (antal positioner), kunna visa giltiga Environmental Product Declarations, EPD:er (även kallat miljövarudeklarationer).

Leverantören ska vidare, senast 24 månader efter avtalsstart och på begäran av inköpscentralen eller någon som företräder inköpscentralen, för minst 30% av produkterna i den öppna varukorgen (antal positioner),

kunna visa giltiga Environmental Product Declarations, EPD:er (miljövarudeklarationer).

Leverantören ska vidare, senast 36 månader efter avtalsstart och på begäran av inköpscentralen eller någon som företräder inköpscentralen, för minst 35% av produkterna i den öppna varukorgen (antal positioner), kunna visa giltiga Environmental Product Declarations, EPD:er (miljövarudeklarationer).

För att en EPD ska vara godkänd som verifikat i denna upphandling ska den vara:

- Upprättad enligt EN 15804.
- Tredjepartgranskad och publicerad hos en programoperatör. Programoperatören ska vara en oberoende aktör som övervakar framtagandet av EPD:erna och där EPD:n sen publiceras.

Vara upplagd hos någon av nedanstående programoperatörer:

- EPD International: <https://www.environdec.com/> • EPD Norge: <https://www.epd-norge.no/> Bilaga
- eller hos motsvarande programoperatör.

Leverantören ska, på anmodan av inköpscentralen eller någon som företräder inköpscentralen, inom 21 dagar, inkomma med länkar till publicerade EPD:er. Leverantören ska inkomma med en länk per till publicerad EPD per produkt.

Klimatpolicy

Leverantören ska senast vid avtalsstart ha en policy kring hur transporter, inklusive resor, inom uppdragen sker med lägsta möjliga klimatpåverkan. Policyn ska vara antagen av ledningen och ska innehålla åtagande om att minimera klimatpåverkan från både egna transporter och resor samt inköpta transporttjänster. Policyn kan vara en del av verksamhetens övergripande miljö- eller hållbarhetspolicy eller i form av ett separat styrdokument.

På begäran från Inköpscentralen ska leverantören inkomma med policyn.

Miljö- och hälsoskadliga ämnen

Byggvarubedömningar

Leverantören ska senast 12 månader efter avtalsstart tydligt på respektive produkts sida samt på eventuell översiktssida på sin hemsida ange vilka produkter i den öppna varukorgen som är bedömda enligt

Byggvarubedömningen, Sunda Hus och Basta/Beta samt deras respektive bedömningsnivå. Detta i syfte att göra det enklare för UM att göra miljöbättre val.

Önskvärt är att leverantören tydligt på respektive produkts sida samt på eventuell översiktssida för alla produkter i sitt sortimentet anger vilka som är miljöbedömda enligt Byggvarubedömningen, Sunda Hus eller Basta/Beta samt deras respektive bedömningsnivå.

Minst 125 av produkterna i den öppna varukorgen ska vid anbudsinlämnandet:

- vara bedömda i ett byggvarubedömningssystem
- som lägst ha uppnått nivån Accepteras enligt Byggvarubedömningen alternativt C+ enligt Sunda Hus eller motsvarande i annat system.

Bevis för att kravet uppfylls behöver inte bifogas anbudet. Leverantören ska, på anmodan av inköpscentralen eller någon som företräder inköpscentralen, inom 10 arbetsdagar inkomma med samtliga varors byggvaru-ID eller länk till produktens sida hos byggvarubedömningssystemet.

Innehåll av särskilt farliga ämnen (kandidatförteckning)

Särskilt farliga ämnen SVHC-ämnen (generellt krav) Offererade varor ska inte innehålla ämnen som finns upptagna på gällande kandidatförteckning (artikel 59 i Förordning (EG) nr 1907/2006 om Registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)) i halter över 0,1 vikts% (1000mg/kg) per ämne. Med 0,1vikts% avses varje individuell del av en vara*.

*Viktsprocenten avser varje individuell del av en sammansatt vara och avser alltså inte 0,1% av en sammansatt produkt, utan 0,1% av varje ingående del.

Om nya ämnen, som ingår i produkterna eller deras förpackningar, förs upp på kandidatförteckningen under ramavtalstiden ska leverantören senast 6 månader efter den europeiska kemikaliemyndighetens (Echa) offentliggörande av en reviderad kandidatförteckning redovisa en handlingsplan för hur ämnet kan fasas ut. Inköpscentralen eller dess ombud har rätt att begära dokumentation som bevisar att kravet uppfylls.

Giltig bevisning är,

Teknisk dokumentation, till exempel analysrapport från ackrediterat laboratorium som innehåller information som visar att kravet uppfylls.

eller

en signerad försäkran från tillverkare av produkterna som visar att de uppfyller kravet

Systematiskt miljöarbete

Systematiskt miljöarbete

Leverantören ska bedriva ett systematiskt och dokumenterat miljöarbete som minst omfattar de delar av verksamheten som har anknytning till avtalsföremålen.

Dokumentation som visar att ett systematiskt miljöarbete bedrivs ska vara märkt med datum och verksamhetens namn, vara giltig under hela ramavtalets löptid och minst innehålla:

- en miljöpolicy som är antagen av ledningen och som innehåller åtagande om miljöhänsyn, lagefterlevnad och ständig förbättring,
- en redovisning och prioritering av verksamhetens betydande miljöaspekter och miljörisker (miljöutredning) som inte är äldre än 3 år,
- mål och handlingsplaner för verksamhetens betydande miljöaspekter och risker, inklusive ansvarsfördelade och tidsbestämda aktiviteter för att minska negativ miljöpåverkan samt en uppföljning av målen och handlingsplanerna,
- en rutin för hur inköpscentralens ställda varuspecifika miljökrav säkerställs och, om tillämpligt, vidareförmedlas i leveranskedjan.

Giltigt certifikat enligt ISO 14001 eller EMAS (EC 1221/2009) eller FR2000 godtas som bevis för att villkoren efterlevs. Diplom enligt Svensk Miljöbas godtas under förutsättning att det kompletteras med bevis avseende punkt d) ovan om varuspecifika miljökrav ställts.